

om noget mere Indgribende og Betydeligt, hvorledes det da næsten er umuligt for de enkelte Medlemmer at komme som Forslagsstillere og med Held og praktiff Betydning ikke blot at foreslaae Noget, men ogsaa at føre det igjennem. Gansse anderledes er det imidlertid, naar Thinget selv igjennem en i dets Midte valgt Commission foretager de Undersøgelser, paa Basis af hvilke Sagen kan bringes frem, naar det ikke mere er de enkelte Medlemmer, der isoleret bringe den frem, men det er Thinget i sin Heelhed, som bringer den frem, støttende sig til de store constitutionelle Rettigheder, det har. Rettigheder, der gjøre, at det med Kraft kan foretage de Undersøgelser og de Skridt, der udkræves, for at Sagen med Held kan blive bragt frem. For mig staaer det gansse vist saaledes, at denne Form er saa betydningsfuld, baade naar man seer hen til vor Evne til at arbejde og udrette Noget og til vor parlamentariske Udvikling, at jeg ikke kan Andet end tillægge den, jeg havde nær sagt, for dens egen Skyld, den største Betydning. Den er i mine Dine Grundlaget, ja næsten den nødvendige Grundvold for et sandt parlamentariff Liv, og det er vist med fuld Foie, at man har sat den store Rettighed, som den indeholder, ind i Forfatningen. Jeg vil derfor ønske, at man dog engang kunde komme til at bruge den. Det maa maaskee være mig tilladt at minde om, at i England er det den daglige Form for Behandlingen ikke blot af enkelte større Sager, nei, man benytter den der for at undersøge næsten Alt det, som vi nu undersøge gjennem vore Udvalg, idet man har et aabent Die for, at den indeholder en baade praktiff og nem Maade for Undersøgelsen af Sager, man ønsker bragte frem. Jeg skal endogsaa gaae saa vidt at sige, at jeg troer, at det Samme er Tilfældet her som paa saamange andre Punkter, at vi vilde være komne videre, hvis vi overhovedet med mere Omhyggelighed og Sandhed havde efterlignet de store Exempler, vi iøvrigt have taget fra England; jeg søgte at udvillie for nogle Uger siden, da jeg talte om Indkomstfatten, hvorledes jeg troede, at den eneste mulige Behandling af de forskjelligte saakaldte Indkomster uden

Hensyn til deres forskjelligte Oprindelse baade i sin praktiske Form og i sit Princip — vor sædvanlige Maade at behandle den Slags Sager paa — var en noget overfladiff Efterligning af det engelske Exempel. Jeg gaaer endogsaa saa vidt, at jeg troer, at det Samme kan siges om selve vor Forfatning, naar man ikke tager og benytter det, som er een af de vigtigste Betingelser for en virkelig parlamentariff Forfatning; vi have alle Formerne og Rettighederne paa Papiret; men hvad der gjælder den kraftige Fremme af det daglige Arbeide, hvad der viser sig at være Grundvolden for det hele parlamentariffe Liv og er mere end Forfatningens Bogstav, det have vi undladt at benytte i Praxis, om vi ogsaa have det paa Papiret. Mange af de Herrer ville maaskee finde, at jeg er gaaet noget vidt i min Roes af det Middel, vi her have foreslaaet; men jeg haaber dog, at de fleste ville være enige med mig i, at det kunde dog være hensigtsmæssigt i den her omhandlede Sag at benytte os af den Fremgangsmaade, jeg her har taget Ordet for. Gansse vist kræves der ogsaa af en saadan Commission, og det er netop det Charakteristiske for den, at den bruger den Sagkundskab, som er udenfor den; det er denne Kundskab, som navnlig skal gjøre sig gjældende, som skal gjøre det nødvendige Arbeide og lægge det for dem, der sidde i Commissionen. Men jeg skal dog ogsaa indrømme, at der kræves en vis Kundskab hos selve Commissionen, en Evne til at spørge og til at dømme; men i hvilken Sag ere vel ogsaa de fleste Medlemmer af Thinget bedre istand til at dømme end netop i den her omhandlede, der ligger dem saa nær, og hvort de næsten Alle have deres Livserfaring. Som sagt, naar der er Spørgsmaal om at give og indhente Dplysninger og dømme derefter, troer jeg, at netop denne Sag er een af dem, Thinget har al ønskelig Sagkundskab til. — Dernæst gjør man tidt den Indvending mod den her foreslaaede Undersøgelsesform, at den er et stort constitutionelt Middel, som kun bør bruges, hvor der er Tale om store Misbrug, som man skal trænge ind i og afløre. Man har sagt, at der hert ligger en Opposition mod Regjeringen. Denne Indvending kom